

Afgørelser – Reg. nr.: 01075.00

Fredningen vedrører: Horne Kirke Træer

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

10-05-1948, 09-01-1947

Kendelser

Deklarationer

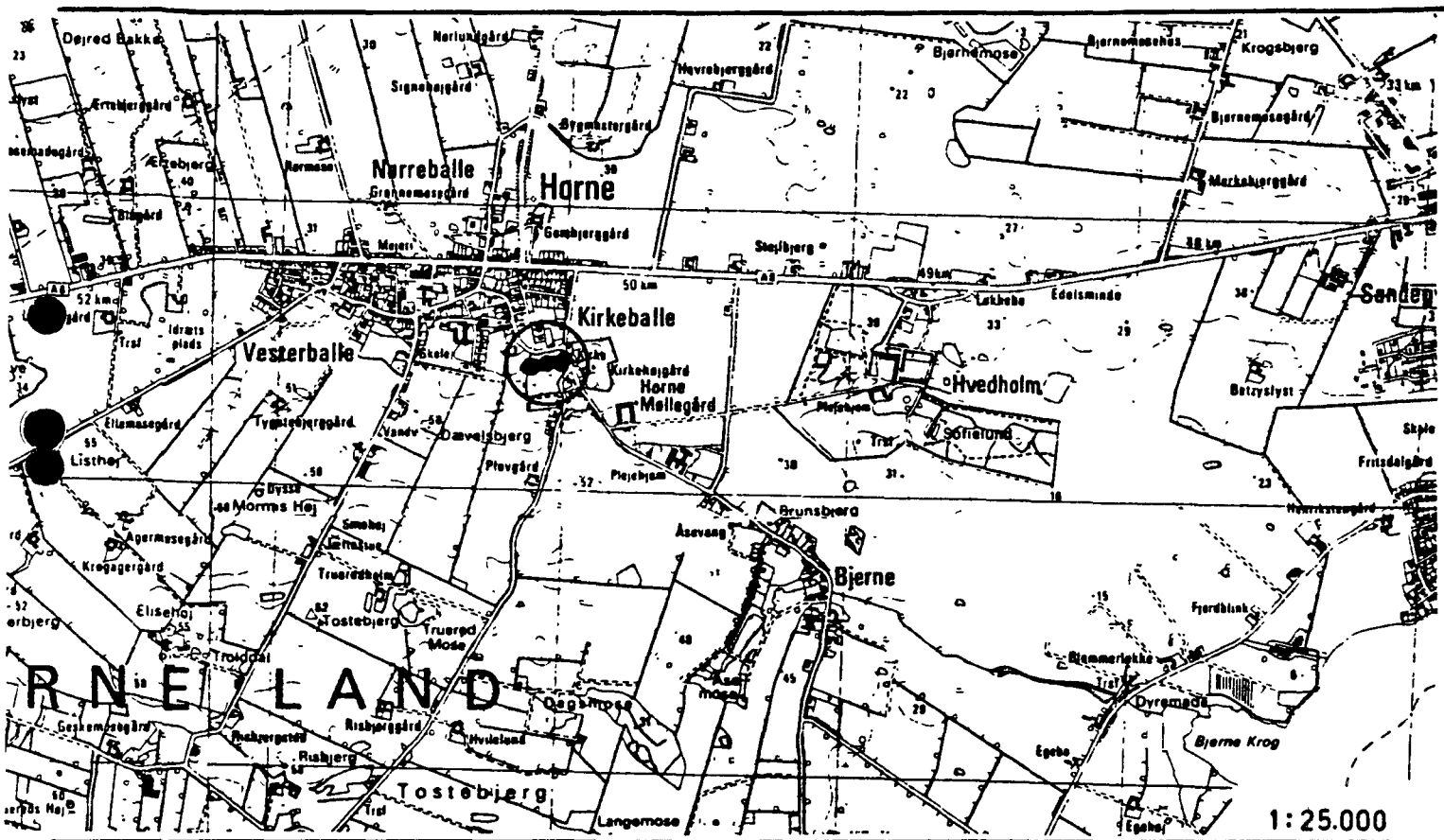
FREDNINGSNÆVNET >

Lokalitet: Træer på Horne kirkegård

Kommune: Fåborg

Sogn : Horne

Reg. nr.: 431-06-02

Ejer : Offentlig

Areal :

Fredet : Overenskomst 10/5-1948

Formål : Bevaring af træer på Horne kirkegård.

Indhold : De på den gamle del af kirkegården voksende ældre og større træer fredes. Træerne må ikke fældes, og der må ikke foretages kappning af større grene eller foretages gravning eller lignende, så træerne udsættes for en behandling, der kan føre til deres ødelæggelse.

U d s k r i f t
af
Forhandlingsprotokollen for Naturfredningsnævnet for
Svendborg Amtsraadskreds.

Aar 1948 den 10. Maj foretoges paa Dommerkontoret i
Faaborg, hvor Nævnet beklædtes af Formanden alene
Nr. 42/1946 Fredning af forskellige
Trær paa Horne Kirkegaard.

Der fremlagdes:

Udkast til Overenskomst om Fredning.

Formanden bemærkede, at Udkastet er tiltraadt af
Menighedsraadet, af Provsttudvalget og af Nævnets Medlemmer.
Overenskomsten, der vil være at tinglyse er saalydende:

De paa den gamle Del af Kirkegaarden voksende ældre
og større Trær betragtes ved nærmere Overenskomst som sikret paa
en saadan Maade, at de ikke vil kunne fældes ved Menighedsraadets
Foranstaltning, uden at Spørgsmaalet i hvert enkelt Tilfælde har
været forelagt Nævnet til Afgørelse af, om det paagældende Træ ønskes
fredet eller ikke. Trærne maa saaledes ikke fældes, og der maa
ikke foretages Kapning af større Grene eller ved Gravning eller
lignende foretages Handlinger, hvorved Trærne udsættes for en
Behandling, der kan føre til deres Ødelæggelse.

Der er dog ved den i Dag skete Besigtigelse foretaget
Udvisning af en Del Trær, idet de af Nævnets Medlem, Skovrider
J.T. Neergaard, Glorup, er blevet forsynet med en Blis. Disse
Trær vil af Menighedsraadet kunne fældes efter Raadets egen
Bestemmelse, uden at det er nødvendigt forinden at forelægge
Sagen for Nævnet.

Nærværende Dokument vil ved Nævnets Foranstaltning være at
tinglyse paa Horne Kirkegaards Blad i Tingbogen. Paataleberettiget
er Fredningsnævnet for Svendborg Amtsraadskreds.

Horne den 11. Februar 1948.

Harald Rasmussen. Gunni Rud. Emil Nielsen.

K. Kloppenborg Kristensen. M. Andersen. J. Jørgensen. Ingrid Bock.
Søren H. Elmelund. J. V. Jørgensen.

Mod foranstaaende Overenskomst vides intet at erindre,
idet man dog skal henlede Opmærksomheden paa Bestemmelsen i Lov
af 30/6 1922 om Vedligeholdelse af Kirker og Kirkegaarde § 21,
hvorefter Trær paa Kirkegaarden kun maa fjernes med Synets Tilladelse
Naar de med Blis forsynede Trær ønskes fjernet, maa man derfor
forinden underrette Synet herom.

Salling Herreds Provsttudvalg, den 23. Marts 1948

P.P.V.

Oluf Lollesgaard.

Overenskomsten tiltrædes.

Fredningsnævnet for Svendborg Amtsrådskreds, Faaborg
3. Maj 1948.

O. Waage Jensen

Jens Holm.

J.T. Neergaard.

Saaledes passeret.

O. Waage Jensen.

FREDNINGSNÆVNET >

Fredningsnævnet
for
Svendborg Amtsrådsreds
Faaborg

APSKRIFT.

9/1-47

Fremlagt i Fredningsnævnet for
Svendborg Amtsrådsreds den 9/1-1947
O. Waage Jensen.

K E N D T E L S E .

(afsagt den 9 - 1 - 1947)

Ved skrivelse af 22. Juni 1946 har Naturfredningskomiteen for Faaborg og Omegn paa Danmarks Naturfredningsforenings Vegne indbragt for Nævnet et spørgsmål om Fredning af en Del Træer og et Stændige paa Horn Kirkegaard.

Straks efter Begæringens Modtagelse gav Nævnet Horne Menighedsraad Meddelelse om Sagen og modtog dets Tilsagn om ikke at foregribe den Gang ved præjudicerende skridt; den 12. Juli 1946 foretog Nævnets Formand en Besigtigelse af Forholdene paa Stedet.

Sagen drejer sig dels om en Fredning af alle de paa Kirkegaardens staaende ældre og højere Træer, dels om Fredning af Stændiget langs Kirkegaardens søndre Side. Medens Menighedsrådet for Tiden ikke nærer nogen Ønske om Faldning af Træer, heller ikke Beplantningen ved det omhandlede Kirkegaardedige, har man i Anledning af en Udvidelse af Kirkegården mod Syd planlagt og med Kirkeministeriets Billigelse vedtaget en Flytning af Stændiget, saaledes at det fra dets nuværende Plads flyttes til den Linje der danner Sydgrænsen for det Areal, der indtages til Kirkegaard.

Paa Foranledning af Naturfredningskomiteen foretog Nationalmuseet ved Magister Hugo Mathiesen den 12. Juli 1946 en Besigtigelse af Kirkegården og har i en Erklæring af 16. Juli 1946 udtalt:

" Set fra Syd frembyder Horne Kirkebakke i sin nuværende Skikkelse et meget smukt og malerisk Billede. Træene over Bakkekammen og følgende

Terrainets blåe Rind mod det sønder det af Kampsten byggede ret imponerende Lige nu et kraftigt virkende Skel, hvis Børhed og sluttede Karakter yderligere forstærkes af en rig Bevoksning af Trær og måske lange Kirkegaardens sydlige Rand. Naade ved sin Størrelse og fine Tilslutning til de yndefulde Terrainforsær er det gamle, graa Kampstensudige af saa ypperlig en Virkning, at det vilde være meget beklageligt, hvis dette Skønhedstræk skulde udsløttes. Dette behøver dog heldigvis ikke at ske, selvom Kirkegaardens udvidelsen finder Sted, da Diget uden at hindre en saadan noget vel vil kunne bevares paa sin Plads med enkelte Gennembrydninger for Forbindelsesveje mellem de to Kirkegaardsaafsnit, saaledes som det mange andre steder bruges. En moderat Udtynding af Trærne i den gamle Afdelings Sydskel vil samtidig paa en harmonisk Naade kunne forvalde Overgangen mellem de to Kirkegaardsaafsnit og saadane et friere Udsyn mod selve Kirken. Det vilde være overordenlig smuktligt, om Sagen kunde løses paa denne Naade.

I sammenhæng hermed finder Nationalismødet Anledning til at betone Vigtigheden af Bevaringen af den ævrige Træbestand paa den gamle Kirkegaard som giver denne en Fylde og Holning af stor æstetisk Værdi. Særlig gælder dette Rindstrømme om selve Kirkebakkenes øverste Platform, som ikke alene indrammer Bygningen saa festligt, men om selve denne skaber en Hunvirkning, som i høj Grad forstærker Indtrykket af Kirkens Monumentalitet. Der er god Grund til at være Menighedsraadet taknemmelig for den Forstaaelse og Flet hvormed det har vernet om disse Trær. Selvom der saaledes for Øjeblikket ikke synes nogen Fare paa Horde, vilde det dog sikkert være mest betryggende at faa tilvejebragt en Fremningskontrakt, som bestemte, at fremtidig Træfældning kun kunde finde Sted i Samraad med Fremningsnævnet."

Den 7. August 1946 afholdtes et Møde paa Kirkegården mellem Nævnet og de i Sagen interesserede Parter, hvorunder Forholdene paa Stedet be sigtgedes, og den 22. November 1946 holdtes et Møde, hvorunder Sagens Parter fremførte deres Synspunkter for Nævnet.

Det er under Sagen oplyst, at den vestlige Del af Stendiget først er anbragt paa sin nuværende Plads i 1927 ved en da foretaget Udvidelse af Kirkegården. Det blev bygget dels af Sten fra et Stendige, der havde dannet Kirkegaardens vestlige Skel, men som ved Kirkegaardens Udvidelse blev nedrevet og dels af Sten skaffet andetstedsfra, og det falder godt sammen med den ældre Del af det i Sagen omhandlede Dige. Om denne Del af Diget er det under Sagen blevet oplyst, at dets Alder paa dets nuværende Plads ikke overstiger 30-40 Aar, luet det af gamle Folk i Næghed er oplyst, at der nu

lægget en værdig by for kirken sammen med kirkegaardens nuværende bygninger, og at denne Gaard først blev nedrevet mellem 1854 og 1858, hvorefter Kirkegaardene Byggrænse flyttedes til dens nuværende Plads.

Sag Kirkegaardsdiget i hele det Udstrækning er der Bevoksning, paa den ældre, østlige Del af en Række ældre, saukke Poppeltræer, der dog er noget nedtaget af Alder og paa den yngre, vestlige af en noget uensartet Boplantning blandt andet af Bønnestræer og Popler.

Under Forhandlingerne i Sagen er der opnået Enighed om en forligsmæssig Ordning af Spørgsmaalet om Fredning af Træerne paa Kirkegården, saaledes at Sagen herefter alene drejer sig om Fredning af Stendiget, om hvilket forligsmæssig Ordning ikke har kunnet opnåes.

Menighedsraadet i Horne har protesteret mod Gennemførelsen af Fredningen. Rådet ansøgte i sin Tid Kirkeministeriet om Tilladelse til Udvidelse af Kirkegården mod Byd. I en i den Anledning af Kirkeministeriet fra den kongelige Bygningsinspektør indhentet Udtalelse hedder det, at "de meget saa beklages, om det nuværende Stenlige og Boplantning skal fjernes, naar Kirkegården bliver udvidet, idet disse Dele danner en ualmindelig smuk Afgrænsning af den gamle Kirkegaard mod Byd.

Ganske vist er Diget ved Kirkegaardens senere Udvidelse flyttet ud, og det består heller ikke af særlig store Sten, men det er meget smukt og ser udmærket ud set fra Marken. Ligeledes er det meget tætte Hegn, der består af store Popler, Hølvpopler, Nyld, Hæg og Syrener smukt, og danner sammen med Stendiget et overmåde malerisk Billede.

Men ogsaa for selve Kirkegården er dette Hegn af stor Værdi, idet den høje Boplantning giver denne en Rumfornemmelser, der er meget sjelden at træffe.

Jeg vil derfor mene, at lige og Boplantning saa bevares, og at der i disse kun bør udføres et Par mindre Aabninger for at kunne fare den gamle Kirkegaards to Hovedveje igennem.

Og saa bør der paa den nye Kirkegaard lægges en græsklædt Akraaning op mod Diget, inden Gravpladsen afættes, for derved at hindre Boplantning op mod dette.

Iøvrigt saa al Bevoksning paa det nye Areal holdes lavt, saa Virkningen af det gamle Dige og den gamle Boplantning ikke udviskes."

Ved Skrivelse af 22. Oktober 1945 bifaldt Kirkeministeriet herfor, at Udvidelse af Kirkegården gennemførtes blandt andet paa Vilkaar, at de af den kongelige Bygningsinspektør givne Antydninger blev fulgt, her

under at Støngærødet søs nye og replantningen herved ikke fjernes.

Indiørtlis indgav Menighedsrådet et fornyet andragende om udvidelse af Kirkegården ved Flytning af Støngærødet mod Syd til Grænsen for det nye Areal, isat krævet fremhævede, at Kirkegården, saafremt Støngærødet skulde bevares, vilde frestræde som delt i 2 Afdelinger, og at en væsentlig Del af det nye Areal ikke vilde kunne benyttes, naar der ikke maatte anbringes Grave i Arealet umiddelbart Syd for Gærødet. Herefter sendte Kirkeministeriet i Skrivelse af 14. Juni 1946 til Menighedsrådet, at Ministeriet overfor Menighedsrådene stemte enige Andragende og de deri anførte Grunde efter Omstændighederne ikke vilde modsætte sig, at Støngærødet flyttedes.

Naturfredningsrådet, hvis Nævnet har indsendt har under 15. Oktober 1945 henstillet, at Liget med sin Bevoksning forbliver uændret, og at der "kun i særlige Tilfælde foretages Gensembrudninger til Stenlæg."

Menighedsrådet har overfor Nævnet, som overfor Ministeriet, henvist til, at der ved en Bevarelse af Liget alene med forskellige Gensembrudninger i Realiteten vilde skabes 2 Kirkegårde, i Stedet for een, og at et saadant Forhold følelsesmæssigt vilde virke støende paa Sognets Befolkning for hvem den nye Del af Kirkegården vilde ligge "udenfor den egentlige Kirkegaard" og vilde komme til at staa som et Begravelsessted af ringere Klasse end den gamle Kirkegaard.

Menighedsrådet har dernes anført, at en Flytning af Liget vilde medføre Bekostning til Opførelse af et nyt Støngærødet ved den nye Sydgrænse og har forbeholdt sig sit Krævningskrav herfor, der er opgjort til 1700 Kr.

Nævnet saa finde det beklageligt, at man har ønsket det for påkrævet at udvide Kirkegården i sydlig Retning, isat den nye Afdeling af Kirkegården ved dens blotte Bevarelse i væsentlig Grad vil forstyrre det smukke Landskabsbillede, selvom Støngærødet bevares paa dets nuværende Plads.

Hvis Liget skal forblive støende, vil det være nødvendigt at foretage flere brøde Gensembrud i Lette af Hensyn til Liget, ligesom det findes fornødent, saafremt Besigten til Liget skal forblive fri, at træffe de nødvendige Beordringer angaaende den nye Kirkegårdsafdelings nærmere Indretning, navnlig ogsaa med Hensyn til Replantning. Rigtigheden af den af Menighedsrådet fremsatte Betragtning, at en Deling af Kirkegården i 2 Afdelinger vil virke støende paa Sognets Beboeres Følelse, tør Nævnet ikke forkaste, og den se Betragtning vil kunne faa særlig Vægt, naar den nye

Afgørelse med hensyn til beplantning og lignende skal holdes i en stil, der vil komme i stærk kontrast til den ældre overordentlig smukke Kirkegaard med de høje træer. Den Veneration, der naturligt måres for et gammelt Kirkegaardslig, må i nærværende tilfælde være af mindre betydning, da ingen del af liget i øjeblikket står på den oprindelige plads. En under forligsforhandlingerne foreslået kompromisløsning, hvorefter kun den nyere vestlige del af liget flyttes, vædet ikke bifald fra nogen af siderne. Selvom flytningen af liget til den nye Kirkegaardsgraeve må antages at medføre en forringelse af den landskabelige skønhed, findes de værdier, der vil kunne opnå ved ligets bevaring på stedet i bedste fald ikke at være af særlig betydning, så de vil kunne overvejes og tungtvæjende hensyn til menighedens synspunkter, og navnlig må derfor findes overvejende betænkeligheder ved at foretage et sådant indgreb i menighedsrådets bestemmelsesret med hensyn til Kirkegården. Den begærede frending af Løngårdet vil herefter ikke blive taget til følge.

Til besten er:

Den af Naturfredningskomiteen for Vanborg og Omegn fremsatte Begæring om Fredning af et stændige, der danner den sydlige Grænse af Kirkegården, i Hørne tages ikke til følge.

Jens Holm.

O. Waage Jensen.

A. Seilgaard.

-----00000-----

"skriftens hiøttige Bekræftelse.

den 11. Januar 1947.

O. Waage Jensen

Formandsafgørelse af 22. marts 2025

Ansøgning om dispensation til etablering af ladestander, Horne kirke

Fyns Stift har ved mail af 10. januar 2025 på vegne af Horne Menighedsråd fremsendt en ansøgning om dispensation til opstilling af en ladestander på matr.nr. 86a Horne By, Horne med adressen Søren Lundsvej 42, Horne, 5600 Faaborg.

Denne afgørelse er truffet på skriftligt grundlag som en formandsbeslutning i henhold til forretningsordenens § 10, stk. 5.

Sagsfremstilling

Af ansøgningen, der er udateret, fremgår blandt andet følgende:

" ...

Horne menighedsråd ønsker at opføre en ladestander på Horne kirkes parkeringsplads udenfor kirkegårdsdiget, se Bilag 1. Ønsket om etableringen af ladestanderen sker grundet bekendtgørelse om forberedelse til og etablering af ladestander i forbindelse med bygninger (ladestanderbekendtgørelsen).

Ladestanderen ønskes opført på matrikel nr. Horne 86A, Horne By, beliggende Søren Lundsvej, Horne, 5600 Faaborg

...

Menighedsrådet har bedt stiftet fremsende sagen til Fredningsnævnet på menighedsrådets vegne med anmodning om godkendelse som nævnt i fredningsbestemmelsen.

Sagen har i forståelse med menighedsråd og provstiudvalg været forelagt Nationalmuseet og den kgl. bygningsinspektør, som begge har anbefalet at der meddeles dispensation fra fredningen.

Konsulentudtalelserne vedlægges til orientering. Stiftsøvrigheden indstiller sagen til godkendelse som ansøgt.

..."

Vedhæftet ansøgningen er oversigtsfoto og visualiseringer visende placeringen af ladestanderen, samt foto og specifikationer på ladestanderen.

Af specifikationerne for ladestanderen fremgår blandt andet, at der er tale om en EBG Compleo, IEC 61851/Mode 3, 22KW ladestander med 2 udtag, og at målene på ladestanderen er:
h: 1399 mm, b: 400 mm, d: 225 mm. Af fotoet fremgår, at ladestanderen er grøn.

Vedhæftet er videre en tilladelse til det ansøgte af 10. januar 2025 fra Stiftsøvrigheden.

På kortet er den omtrentlig placering af det ansøgte vist med en rød prik. Fredningen er vist med blå skravering.

Fredningen

Det ansøgte ligger inden for fredningen af Horne Kirkes omgivelser, der blev fredet ved overenskomst af 2. november 1950, tinglyst den 22. maj 1953. Der er tale om et indhold svarende til en sædvanlig Exnerfredning:

”Arealerne må ikke bebygges eller beplantes med udsigtsødelæggende beplantning, ligesom der heller ikke på arealerne må anbringes transformatorstationer, telefon og telegrafmaster og lignende eller opsættes skure, udsalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller opbevaring af redskaber eller lignende skønhedsforstyrrende genstande. Der må i det hele ikke foretages ændringer i den nu bestående tilstand, der kan virke skæmmende eller hindrende for udsigten til eller fra kirken”.

Høring

Fyns Stift har i ansøgningen oplyst, at Stiftsøvrigheden indstiller sagen til godkendelse som ansøgt.

Vedhæftet fremsendelsesmailen er udtalelse af 2. januar 2025 fra den Kgl. Bygningsinspektør, der oplyser, at der ingen arkitektoniske indvendinger er mod det ansøgte, hvorfor projektet anbefales.

Vedhæftet fremsendelsesmailen er videre udtalelse af 8. januar 2025 fra Nationalmuseet, der vedrører flere kirker i Fåborg Provsti omfattet af et projekt om opstilling af ladestandere i provstiet. Vedrørende Horne Kirke fremgår følgende:

” ...

- Vedr. Horne Kirke (Sallinge hrd., Svendborg amt)
Placering: Ingen bemærkninger
Dimension og type: Ingen bemærkninger

Ind-/udsiget: Ingen bemærkninger

Vedr. anlægs- og gravearbejde: Ladestanderen er placeret udenfor kirkegårdsdiget. Arkæologiske problemstillinger ifm. opstillingen skal drøftes med det lokale statsanerkendte kulturhistoriske museum (Arkæologi Sydfyn) forud for igangsætning af anlægsarbejdet.

...”

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Denne afgørelse træffes som en formandsbeslutning på skriftligt grundlag, da det ansøgte, således som det er beskrevet, skønnes at være af underordnet betydning i forhold til fredningens formål, jf. forretningsordenens § 10, stk. 5.

Den ansøgte ladestander er placeret på en parkeringsplads på den anden side af vejen set fra kirken og lavere i terrænet end kirken og i en afstand til denne, der sammen med ladestanderens størrelse og udseende gør, at det ansøgte ikke findes at påvirke indsigten til eller fra kirken eller dens omgivelser på en måde, der er i strid med fredningens formål.

På denne baggrund og under hensyn til at det ansøgte er et led i kirkens drift til brug for blandt andet besøgende i kirken samt til, at ladestanderen skal opstilles efter krav fra lovgiver, meddeles dispensation som ansøgt.

Det vurderes på baggrund af oplysningerne i sagen om den ansøgte ladestander og placeringen af den på det pågældende sted og på en grusbelagt parkeringsplads, at naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 ikke er til hinder for den meddelte dispensation. Det vurderes ligeledes allerede under hensyn til afstanden, at det ansøgte ikke skader integriteten af et internationalt naturbeskyttelsesområde, herunder et Natura 2000 område, hvorfor naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 3 ikke er til hinder for den meddelte dispensation.

Dispensationen er givet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. Der er ved denne dispensation ikke meddelt afgørelse efter eventuel anden relevant lovgivning.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Klage skal ske via nævnets klageportal, som der linkes til på <https://kpo.naevneneshus.dk>, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se <https://naevneneshus.dk>.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Der kan findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Nævnenes hus' hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Anni Højmark', with a long horizontal stroke extending to the right.

Anni Højmark
formand